

A vizsgált tartalomjegyzék-minták sorszámai a címalakok paramétereit szerint,
és a paraméterek hatása az áttekinthetőségére

A tételek sorszámai a vizsgált paraméterek szerint			A paraméter hatása az áttekinthetőségre	
Paraméterek		A tétel sorszáma az 1. táblázatban	Észre nem vett kulcsszavak száma	Az áttekinthetőség sebessége
Betűméret	kicsi nagy	1 2	Nincs hatás	Kis betűméret növeli a sebességet
Kihagyás a tételek között	nincs van	3 4	Kihagyás növeli az észre nem vett kulcsszavak számát	Nincs hatás
Cím-szerző sorrend	nincs tipográfiai kiemelés van tipográfiai kiemelés vastagabb betűtípussal nagyobb betűtípussal	11 5,6 7	Nincs hatás	Szerző – cím sorrend: az áttekinthetőség sebessége növekszik: a tipográfiai kiemelés hatástalan. Cím-szerző sorrend: nagyobb betűtípus előnyös a címhez
Szerző-cím sorrend	nincs tipográfiai kiemelés van tipográfiai kiemelés vastagabb betűtípussal nagyobb betűtípussal	3,4 8 9		
Hasábformátum	Cím és szerzők ugyanazon hasábban két keskeny hasáb egy széles hasáb egy keskeny hasáb Cím és szerzők külön hasábban	10 11 12 13	Nincs hatás	Cím és szerző ugyanazon hasábban: a hasábszélességnek nincs hatása. Legjobb a 13. sz. minta bizonyult: szerző külön hasábban
Az áttekinthetőség szempontjából irreleváns információ	Sok irreleváns információ Irreleváns információ külön hasábban	14 13	Nincs hatás	Irreleváns anyag jelentősen csökkenti a sebességet

*** **

FOLYÓIRATISMERTETÉS

Bemutatjuk a cseh könyvtárépítési, berendezési és műszaki fejlesztési folyóiratot, az Informace TÚK-ot.

A TÚK (Technické ústředí knihoven = Könyvtári Műszaki Központ) a prágai Állami Könyvtár egyik szervezeti egysége, amely – szerény előzményekből – 1973. január elsején alakult. Feladatai a következők:

1. A cseh könyvkiadás válogatott műveiről és a külföldi (főként szovjet) kézikönyvekről és monográfiákról *nyomatott katalóguscédulák szolgáltatása* elsősorban a közművelődési és a kisebb szakkönyvtárak számára. 1976-ban a hetenkénti cédulakiadás keretében több mint 1500 sorozatban két milliót meghaladó cédulát, a kéthetenkénti kiadás keretében 920 sorozatban

több mint 600 ezer cédulát, a külföldi művek ajánlásának keretében pedig 74 sorozatban mintegy 70 ezer cédulát juttattak el a könyvtárakba. Ezzel párhuzamosan a TÚK szervezi a könyvtárakba kerülő művek könyvtári kötéssel és egyéb kiegészítésekkel való ellátását is.

2. *Könyvtárépítési, berendezési és műszaki fejlesztési tanácsadás.* 1973-ban a TÚK még csak 3 jelentősebb könyvtárépítési akcióról számolhatott be, 1976-ban pedig már 28-ról. A múlt évben a szolgáltatás megrendelői között kerekén 25%-ban voltak található tudományos, felsőoktatási és szakkönyvtárak. A berendezési és műszaki fejlesztési funkcióit a TÚK az alkalmas gyártmányok felkutatásával, új gyártmányok kifejlesztésével, illetve termelésbe való bevezetésének

megszervezésével, igénykutatással és propagandával realizálja.

3. *Koordinációs központja* a KGST-országok könyvtár-építési, berendezési és műszaki fejlesztési intézményeinek.
4. *A könyvtári újjátmozgalom gondozása és szervezése.* Ez mindenekelőtt a belső tartalékok feltárásának kezdeményezéséből és segítségével, illetve korszerű munkaszervezetek kialakításának kutatási-vizsgálati eredményekkel történő ösztönzéséből áll. A cseh Kulturális Minisztérium a könyvtári racionalizálásra rendkívül nagy súlyt helyez, ami az ezzel kapcsolatban tavaly elfogadott két irányelvben egyértelműen tükröződik. Az irányelvek végrehajtásának előzménye is a TÚK feladata.

A TÚK feladatainak ismertetésével tulajdonképpen az *Informace TÚK* tartalmáról is tájékoztattunk. A folyóirat első száma (*Informace TSK* címen) 1972-ben jelent

meg, 1973 óta mai címén és negyedévenként adják ki. Rovatcímei a következők: Előszóként; Tájékoztató az állomány területéről; Könyvtárépítési, berendezési és műszaki fejlesztési információk; Tájékoztató a szakirodalomról; Bibliográfiai rovat. Közleményeinek jelentős része külföldi eredményekkel és tapasztalatokkal ismereti meg az olvasót. Sok és pontos leírás található benne a szakmákat érdeklő csehszlovákiai és külföldi gyártmányokról.

A TÚK és információs folyóirata élén a kezdettől fogva a neves cseh szakember, *dr. Kamil Groh* áll.

A szerkesztőség címe: *Státní knihovna CSR – TÚK
110 00 Praha 1, Betlémská 1.*

(Futala Tibor)

World Transindex

Az *International Translations Centre* (Delft, Hollandia) tudományos fordításokról új indexelő folyóiratot ad ki. A *World Transindex* egyesíti az ITC megszűnő folyóiratát (*World Index of Scientific Translations and List of Translations Notified to the International Translations Centre*), a párizsi CNRS fordítási indexét (*Bulletin Signalétique /Traductions/*) és az Európai Gazdasági Közösségek fordítási indexét (*Transatom Bulletin*).

Az 1978. január 1-től havonta megjelenő *World Transindex* folyóiratcikkek, monográfiák, szabadalmak és szabványok kelet-európai, közép- és távolkeleti nyelvekről nyugat-európai nyelvekre történt fordításait sorolja fel, természettudományos és műszaki területeken. Hírt ad a tudomására jutott folyamatban lévő fordításokról is.

A folyóirat havonta közöl szerzői mutatót. A szerzői mutatót és a források mutatóját negyedévente és évente kumulálják.

(S. P.)

OKTATÁS

A szovjet tudományos-műszaki információs szakemberképzés tananyagának prognosztizálása

A prognosztizálás metodikája

A Szovjetunióban jelentős feladatnak tekintik a folyamatos szakemberképzés rendszerének kialakítását. Ezt bizonyítja a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának erre vonatkozó határozata is, amely 1976. szeptember 3-án jelent meg a *Pravdában*.

Ennek következtében *fokozott figyelmet fordítanak a tudományos-műszaki információs szakemberek képzésére és továbbképzésére is.* A hatékonyabb módszerek alkalmazása érdekében oktatási modellt kellett kidolgozni az információs tevékenység szférájában lejátszódó bonyolult folyamatok leírására. Ez teszi majd lehetővé az információs szakemberképzés megnövekedett feladatainak megoldását, a képzés céljainak elérése érdekében a kölcsönösen összefüggő ismérvek és paraméterek rendszeres kiválasztásával határozva meg az oktatási tevékenység optimális irányát és eszközeit.